

## BISERICA - COMUNITATEA CELOR CE CRED (MT. 16, 16)

IONUȚ SUCIU

### **Abstract:**

The work analyzes the concept of communion between people and God in the context of the Church, affirming that it exists from eternity in the divine plan and was established by Jesus Christ through the Cross and Resurrection. The call to discipleship is researched, highlighting the fact that, during Jesus' earthly life, it was addressed directly to the apostles, and now it is transmitted through the Word and the mysteries of the Church. The present study brings a deep perspective on Pauline theology and teachings on the Body of Christ, emphasizing the intimate relationship and participation of Christians in the life of Jesus through the Mysteries of the Church.

**Keywords:** *Baptism, Body of Christ, Discipleship, Christianity, Church, Resurrection, Community, Communion*

### ***Preliminarii***

Comuniunea oamenilor cu Dumnezeu este Biserica, aceasta existând din eternitate în planul lui Dumnezeu. Ea a fost întemeiată obiectiv de către Iisus Hristos prin Cruce și prin Învierea Sa, intrând în istorie ca o comuniune vizibilă a oamenilor cu Dumnezeu abia la Cincizecime<sup>1</sup>. Întemeierea Bisericii prin Răstignirea și Învierea lui Hristos este confirmată în Noul Testament mai exact în Sfintele Evanghelii și în cartea Faptele Apostolilor. Dacă citim capitolul 16 al Evangheliei după Matei observăm faptul că fariseii și saducheii ispitindu-L pe Hristos îi cer semn din cer pentru a-i convinge ca El este într-adevăr Fiul lui Dumnezeu și nu Fiu al omului. Mântuitorul le răspunde că este suficient semnul primit de către ei de la prorocul Iona cel care a petrecut trei zile în pântecele chitului după care a ieșit viu, prefi-

<sup>1</sup> Ioan MONAHUL C, „Învățătura paulină despre Biserică” în *Studii Teologice*, an L (1998), nr. 1-2, p. 297.

gurând Învierea Mântuitorului, din pântecul pământului, la trei zile după îngropare<sup>2</sup>. După acest dialog al Mântuitorului cu fariseii și cu saducheii, Acesta îi întreabă pe Apostoli cine spun oamenii că este El, ca mai pe urmă să ajungă la un subiect foarte sensibil, „Dar voi cine ziceți că sunt?” (Mt. 16, 15). Răspunsul vine de la cel mai în vârstă dintre ei, Simon Petru, care spune „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.” (Mt. 16, 16); prin acest răspuns, Apostolul afirmând fără ezitare, într-o formulă cât se poate de completă, mesianitatea lui Iisus. Expresia „Fiul lui Dumnezeu Celui viu”, Îl desemnează răspicat pe Hristos ca reprezentant al lui Dumnezeu pe pământ, care intervine în istorie pentru a judeca și a-Și mântui poporul<sup>3</sup>.

### 1. Ucenicie și Apostolat

Urmărind firul evenimentelor descrise în cartea Faptele Apostolilor, în capitolul 1 versetele 13-26, se spune că în momentul Înălțării cu trupul la cer a Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos, în Ierusalim existau aproximativ 120 de ucenici care se adunau regulat la locul unde avusese loc Cina cea de Taină. Majoritatea exegeților noutestamentari consideră că atunci a avut loc o primă adunare a apostolilor ce poate fi considerată drept un sinod, în cadrul căreia au loc și primele alegeri (este vorba despre momentul în care Matia a fost ales apostol în locul lui Iuda)<sup>4</sup>. De observat un amănunt pe care ni-l dă autorul Faptelor Apostolilor, făcând referire la ziua Cincizecimii.

Vorbind despre momentul botezării celor trei mii de suflete, el spune că aceștia „s-au adăugat”, expresie ce indică limpede faptul că exista deja, în Ierusalim, o comunitate creată. Așadar se poate infirma susținerea că întemeierea Bisericii s-a produs la Cincizecime, de fapt, Aceasta primind atunci doar faptic, istoric și geografic caracterul universal, întrucât cei care au ascultat predica Sfântului Apostol Petru din acea zi erau oameni din toată lumea și care la întoarcerea acasă au dus cu ei și au propovăduit legea nouă de la Ierusalim. Întrucât nu se poate afirma că pregătirea planului este tot una cu începutul construcției, așa nu se poate considera nici că începutul Bisericii lui Hristos este de fapt momentul în care începe extinderea majoră a acesteia<sup>5</sup>.

Cei mai importanți martori ai formării Bisericii, dar și ai minunilor săvârșite de Mântuitorul Iisus Hristos, sunt Apostolii, cărora, Mântuitorul le vorbea direct, și S-a adresat în mod clar fiecăruia în parte, în momentul chemării lor la misiunea pe care urma să le-o încredințeze. Această che-

<sup>2</sup> Gheorghe MAIOR, „Când s-a întemeiat Biserica creștină?” în *Mitropolia Ardealului*, an II (1957), nr. 9-10, pp. 760-761.

<sup>3</sup> Pierre BONNARD, *Evangile de Saint Matthieu*, ed. a II-a, Geneva, 2002, p. 244.

<sup>4</sup> Cf. Ioan MONAHUL C, „Învățătura paulină despre Biserică”, pp. 761-762.

<sup>5</sup> Ioan MONAHUL C, „Învățătura paulină despre Biserică”, p. 762.

mare directă, azi nu se mai poate realiza, deoarece Hristos a murit, a Înviat și S-a Înălțat cu trupul la cer, fapt care pune probleme în asumarea chemării adresate de către Iisus tuturor oamenilor.

În cazul celor care au fost contemporani cu El această asumare a fost cât se poate de simplă, cum a fost și în cazul vameșului Levi (Matei) căruia, trecând Iisus pe lângă el, i-a zis „Urmează-Mi!” (Mc. 2, 14). Datorită faptului că, Levi (Matei) va deveni un apostol renumit, și pentru că va fi un exemplu demn de urmat pentru mulți vameși care au intrat în rândul ucenicilor lui Hristos, chemarea sa la ucenicie este relatată în detaliu, comparativ cu cea a altor ucenici<sup>6</sup>. Astfel, Evanghelistul Marcu ne întoarce în timp, exact la momentul chemării lui Levi („Urmează-Mi!”). Pentru acesta nu era important dacă Iisus se cunoștea sau nu cu Levi, el punând accentul pe alegerea făcută de Matei. La fel cum a venit această zi a deciziei pentru Levi (Matei), va veni și clipa în care toți va trebui să alegem între a fi de partea lui Hristos sau împotriva Sa.

Levi a luat o decizie clară („Iar el, sculându-se, l-a urmat”, Mc. 2, 14), chiar dacă aceasta l-a implicat direct în misiunea lui Dumnezeu și urmându-l a fost nevoit să renunțe la meseria pe care o practica pentru a peregrina prin cetățile lui Israel, alături de Învățătorul. Astfel, el a renunțat la confortul casei lui și a început călătoria alături de Mântuitorul Hristos și de ceilalți ucenici prin Galileea, Perea, Iudeea și Ierusalim devenind martor al Patimilor și a Învierii lui Iisus<sup>7</sup>.

Oamenii ridică multe semne de întrebare în jurul chemării la ucenicie, printre care și de ce Mântuitorul le-a spus ucenicilor să își lase meseria pe care o aveau, casa și familia și să îl urmeze pe El, lucru pe care slăbănogului vindecat (Mc. 2, 5; 11-12), sau lui Lazăr, cel înviat (In. 11), nu l-a cerut. Este acesta un semn că Iisus i-a iubit mai mult pe aceștia decât pe ceilalți chemați la ucenicie? Cugetând la această întrebare ne dăm seama de faptul că ea nu face altceva decât să ne îndepărteze de adevărata chemare, a noastră, la ucenicie de către Hristos, făcându-ne, totodată, să pierdem din vedere cât de important este să ne dedicăm lui Iisus.

Hristos ne cheamă pe toți la ucenicie, această chemare răsunând doar în cadrul Bisericii, prin Cuvânt și prin tainele instituite în cadrul acesteia. Astfel, pentru a auzi chemarea Mântuitorului la ucenicie nu este nevoie de o revelație personală, ci doar de ascultarea și chiar citirea Cuvântului Său<sup>8</sup> și primirea Tainelor instituite în Biserică. Situația ucenicilor sau a vameșu-

<sup>6</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Marcu*, vol. 3, trad. de Dorina Schinteie, Ed. Lumina Lumii, 2013, p. 82.

<sup>7</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Marcu*, p. 84.

<sup>8</sup> Din In. 20, 30-31, observăm că evanghelistul consideră că și citirea despre semnele (minunile) Domnului poate da credință.

lui pe care Mântuitorul i-a chemat direct la propovăduire nu a fost cu nimic mai clară decât este a noastră, și pentru cei chemați atunci, și pentru cei din zilele noastre, chemarea la ucenicie însemnând tot ascultare. Cei chemați de însuși Hristos au văzut în El un Învățător, un făcător de minuni și au avut nădejdea că El este adevăratul Hristos, noi trebuie să auzim sau să citim Cuvântul Acestuia scris în Evanghelie și să credem în El. Trebuie să fie limpede faptul că Iisus Hristos este același, chemarea Sa este aceeași, atunci și acum, iar cuvântul Său rămâne veșnic neschimbat chiar dacă a fost rostit în timpul vieții Sale pământești sau după Înălțarea Sa la Cer, indiferent cui s-a adresat, ucenicilor sau bolnavilor pe care i-a vindecat, chemarea Sa fiind aceeași pentru toți, de a intra în Împărăția Cerurilor.

## 2. Botezul poarta intrării în „Trup” (Mt. 28, 19)

Chemarea și intrarea în ucenicie își au corespondentul în botez, conform scrierilor Apostolului Pavel, acesta nefiind ceva ce omul îi oferă lui Dumnezeu, ci oferta lui Iisus Hristos care se întemeiază doar pe voia Lui, sub forma unei chemări pline de har. Prin botez, omul devine proprietatea lui Hristos, numele lui Iisus este rostit peste cei botezați și astfel aceștia devin părtași ai acestui nume, botezați „în Iisus Hristos” (Mt. 28, 19). Evanghelistul Matei prin acest verset țintește spre misiunea universală, acesta punând accent pe două aspecte importante:

- Iisus a fost trimis în Israel ca împlinire a promisiunii Vechi Testamentare
- Mântuirea pentru toate neamurile prin același Iisus

Astfel, Sfântul Evanghelist Matei dorește ca Biserica să nu fie amorțită, vrea ca aceasta să fie într-o stare de trezvie, aflându-se într-o continuă mișcare și dezvoltare. Cu alte cuvinte, Biserica este acolo unde creștinii caută să dezvolte cât mai mult comunitatea și să îi ajute pe cât mai mulți oameni să îl descopere pe Iisus. Prin îndemnul „Mergeți” (Mt. 28, 19), acesta încearcă să îi trimită pe toți membrii Trupului (episcopi, preoți, diaconi, copii, părinți etc.) să facă vizite acasă și să propovăduiască evanghelia lui Hristos în cât mai multe domenii. Prin faptul că Hristos i-a îndemnat pe Apostoli să facă ucenici din toate neamurile, se confirmă ideea evanghelistului Matei de a propovădui Evanghelia Împărăției în întreaga lume și de a forma ucenici care să ducă această misiune la bun sfârșit în fiecare colț a pământului. „Neamurile” pot deveni ucenici doar prin două moduri foarte clare, iar cel evidențiat de Matei fiind „botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” botezul simbolizând spălarea păcatelor și curăția, dar în același timp este și semnul apartenenței la noul popor al lui Dumnezeu<sup>9</sup>.

<sup>9</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Matei*, vol. 1-2, trad. de Dorina Schinteie, Ed. Lumina Lumii, 2018, pp. 1022-1023. Vezi în detaliu analiza poruncii pascale a lui Iisus, la

Potrivit concepției Sf. Ap. Pavel, chemarea și intrarea în ucenicie, adică în „Trupul lui Hristos” își au corespondentul în Botez. Prin Botez, omul devine proprietatea lui Hristos, este botezat „în Iisus Hristos” (Rom. 6, 3; Gal. 3, 27; Mt. 28, 19) și deci aparține lui Hristos. Prin urmare, Botezul în viziunea paulină este considerat o ruptură de stăpânirea lumii vechi aflată sub conducerea diavolului (II Cor. 5, 17), Hristos Însuși înfăptuind de mult ruptura, iar prin Botez aceasta realizându-se și în viața creștinului. Astfel, prin producerea acestei rupturi omul nu mai aparține lumii, nu mai slujește acesteia și nu-i mai este supus ci aparține lui Hristos, îi slujește și este supus Lui.

În Epistola către Romani, Sfântul Apostol Pavel spune: „Au nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat?” (Rom. 6, 3). De aici reiese faptul că omul moare numai în Hristos, prin Hristos și cu Hristos, iar pe de altă parte că această moarte trebuie înțeleasă ca eveniment la care cineva participă în mod pasiv. Omul cel vechi își primește moartea prin părtășia cu Hristos, prin harul Botezului. Deci moartea prin Botez aduce asupra omului cel vechi harul câștigat de Hristos prin jertfa Crucii, născându-se astfel omul cel nou, care este mort față de lume și păcat.

Apostolul neamurilor insistă în epistolele sale asupra faptului că cei botezați, care sunt proprietatea lui Hristos trebuie să stea sub Crucea Lui, trebuie să sufere și să moară împreună cu El. Numai prin moartea plină de har a Botezului se poate primi părtășia cu Hristos, părtășie pe care o realizează Crucea sub care îi așază Iisus pe ucenicii Săi. Așadar, Botezul devine intrarea în părtășia Crucii lui Iisus Hristos (Rom. 6, 3-5; Col. 2, 12), iar cel care crede intră sub Crucea Lui<sup>10</sup>.

Moartea prin botez înseamnă ștergerea păcatelor, omul păcătos trebuie să moară ca să fie liber de păcatul său „Căci Cel care a murit a fost curățit de păcat” (Rom. 6, 7). Asupra celor morți, păcatele nu mai au putere, de aici reiese faptul că iertarea păcatelor se face doar prin moarte, aceasta nu înseamnă o trecere cu vederea și o uitare a păcatelor, ci moartea păcătosului și despărțirea de păcat<sup>11</sup>.

Botezul nu trebuie înțeles ca proces mecanic, deși acesta implică doar o participare pasivă a omului, acest aspect fiind evidențiat de legătura dintre botez și Duh (Mt. 3, 11<sup>12</sup>; In. 3, 5). La botez, creștinul primește în dar

Stelian TOFANĂ, „Evangelizare sau centralitatea lui Hristos într-o societate secularizată” în Corneliu Constantineanu, Emanuel Conțac (ed.), *Dimensiunea socială a Evangheliei*, Ed. Pleroma/Societatea Biblică Română, București/Oradea, 2011, pp.16-18.

<sup>10</sup> Sfântul Teofilact, *Tâlcuirea Epistolei către Romani a slăvitului și prea lăudatului Apostol Pavel*, Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2005, p. 102.

<sup>11</sup> Sfântul Teofilact, *Tâlcuirea Epistolei către Romani a slăvitului și prea lăudatului Apostol Pavel*, p. 104.

<sup>12</sup> „Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălțăminte; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc”.

Duhul Sfânt, iar acesta, potrivit Sf. Pavel este însuși Hristos care locuiește în inimile credincioșilor (II Cor. 3, 17; Rom. 8, 9-11, 14-17; Ef. 3, 16-17), aceștia devenind locaș (locuință) ai Duhului Sfânt. Prin Acesta, Hristos este prezent permanent în trupurile credincioșilor. Duhul lui Dumnezeu ne călăuzește în tot adevărul (In. 16, 13), ne descoperă voia Lui Dumnezeu și ne aduce aminte de tot ce ne-a spus Iisus (In. 14, 26)<sup>13</sup>. Practic ne conduce pe calea spre Hristos oferindu-ne posibilitatea să-L cunoaștem în cel mai mic detaliu (In. 16, 13)<sup>14</sup>. Deci prezența Duhului în inimile celor botezați nu doar păstrează siguranța cunoașterii lui Iisus, ci o întărește și o consolidează prin intensificarea părtășiei.

Trimiterea Duhului, conform Ioan 14, 26 evidențiază aceste aspecte accentuând două idei: Duhul Sfânt este trimis la cererea lui Iisus și Duhul Sfânt îl reprezintă pe Iisus („în numele Meu”). Sfântul Duh primește încă doua sarcini, și anume aceea de a învăța pe mai multe planuri, spre exemplu, cum să se prezinte la un proces creștinii persecutați sau cum să catehizeze și să transmită Evanghelia și sarcina de a „aduce aminte”, această ultimă sarcină fiind foarte importantă întrucât ea ne asigură calea prin care cuvintele lui Iisus au ajuns la generațiile de mai târziu.

Tot Evanghelistul Ioan, în capitolul 16 la versetul 13 al Evangheliei sale ne spune că „nu va vorbi de la Sine, ci toate câte va auzi va vorbi și cele viitoare vă va vesti.” Ceea ce înseamnă că Duhul Sfânt va transmite numai ceea ce primește de la Hristos. Prin urmare, Duhul nu transmite un adevăr nou, ci continuă ceea ce a început Mântuitorul, dezvoltând lucrarea Acestuia. În capitolul 14 avem o paralelă în care Iisus spune „Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl - Care rămâne întru Mine - face lucrările Lui” la fel cum subliniază și în capitolul 16 că Duhul Sfânt „nu va vorbi de la Sine”, astfel, se accentuează clar unitatea dintre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.<sup>15</sup>

După Înălțarea la cer, ucenicii nu au rămas în nesiguranță chiar dacă Iisus nu era cu trupul lângă ei, Duhul Sfânt trimis în inimile acestora având rolul de a păstra și a întări siguranța cunoașterii lui Iisus prin intensificarea implicării (Rom. 8, 16; In. 16, 12-13). Precum urmarea lui Hristos constituia o acțiune publică, la fel și botezul este un eveniment public, deoarece prin el omul intră în comunitatea vizibilă a lui Iisus Hristos (Gal. 3, 27-28; I Cor. 12, 13). Prin urmare participarea la viața comunității este esențială și reprezintă un act vizibil de ascultare față de chemarea lui Hristos. Prin implicarea

<sup>13</sup> „Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu”.

<sup>14</sup> „Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine, ci toate câte va auzi va vorbi și cele viitoare vă va vesti”.

<sup>15</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Ioan*, vol. 6-7, trad. de Dorina Schinteie, Ed. Lumina Lumii, 2013, p. 682.

în comunitate, membrul Trupului se află în mod vizibil în părtășie cu Iisus Hristos, această implicare presupunând despărțirea de lume și de cei dragi.

Conform Epistolei către Evrei, botezul lui Hristos reprezintă un eveniment unic, irepetabil, nimeni neputând fi rebotezat, deoarece potrivit gândirii Apostolului Pavel, nu este posibilă o a doua pocăință a celui botezat și convertit („Căci este cu neputință pentru cei ce s-au luminat odată și au gustat darul cel ceresc și părtăși s-au făcut Duhului Sfânt, și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor, Cu neputință este pentru ei, dacă au căzut, să se înnoiască iarăși spre pocăință, fiindcă ei răstignesc loruși, a doua oară, pe Fiul lui Dumnezeu și-L fac de batjocură” Evr. 6, 4-6)<sup>16</sup>. Precum Hristos a murit o dată pentru totdeauna (Rom. 6, 10) și nu mai există o nouă jertfă pe Cruce la fel și cel botezat suferă cu Hristos o singură moarte. Într-adevăr I Corinteni 15, 31 face referire la moartea zilnică a creștinului, însă aici se referă la moartea față de păcat a celor botezați (cf. Rom. 6, 11).

Putem compara unicitatea botezului cu unicitatea chemării Apostolilor la ucenicie. Chemarea acestora de către Iisus a fost în egală măsură unică și irepetabilă; cei care L-au urmat au murit față de trecutul lor, de aceea Iisus a fost nevoit să le ceară ucenicilor să renunțe și să se înstrăineze de tot ce aveau. Chemarea lui Iisus la ucenicie cerea un act vizibil de ascultare căruia ucenicii s-au supus întru totul, fapt ce rezultă și din exclamația lui Petru „Iată, noi am lăsat toate și Ți-am urmat.” (Mc. 10, 28)<sup>17</sup>. Conform învățăturii pauline, ucenicul care-L urmează pe Hristos în părtășia crucii primește același dar pe care îl primește și credinciosul botezat.

### 3. *Trupul lui Hristos - Biserica*

În I Corinteni 12, 13, Apostolul Pavel ne spune că prin botez creștinii devin mădule ale Trupului lui Hristos. Prin această afirmație, Apostolul afirmă că cel botezat trebuie să trăiască în prezența și în părtășia trupească a Domnului, chiar și după moartea și învierea Sa. Chiar dacă primii ucenici au avut parte de părtășia și de prezența trupească a lui Iisus, Pavel ne arată că și noi creștinii avem posibilitatea să trăim în aceeași părtășie trupească a lui Iisus, ba mai mult această părtășie fiind mai puternică și mai deplină decât a acelora. Aceasta, deoarece noi trăim în părtășia deplină a prezen-

<sup>16</sup> Vezi Stelian TOFANĂ, *Iisus Hristos, Arhiereu veșnic, după Epistola către Evrei*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000, p. 226.

<sup>17</sup> Această afirmație este așezată de toți evangheliștii imediat după relatarea episodului întâlnirii cu tânărul bogat și avertizarea împotriva pericolului în care ne poate pune bogăția. Petru este iarăși purtătorul de cuvânt al celor doisprezece și cere, conform Evanghelistului Matei, o explicație „Cu noi oare ce va fi?” (Mt. 19, 27) care scoate la iveală o nesiguranță a ucenicilor. La această nesiguranță Mântuitorul răspunzând cu o promisiune (viața veșnică) care încearcă să îi liniștească pe ucenici (Mc. 10, 29-30). Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Marcu*, p. 380.

ței trupești a Domnului preaslăvit. Trupul lui Iisus Hristos este noua noastră viață și dătătorul mântuirii noastre, El fiind și temeiul credinței noastre.

După căderea omului în păcat, Dumnezeu și-a trimis Cuvântul Său omenirii păcătoase pentru a-l căuta și a-l reaseza pe om înapoi în Împărăția Sa. Însă oamenii, nesocotind Cuvântul, au crezut că prin jertfe și alte fapte închinat Domnului se vor răscumpăra și astfel s-au înstrăinat tot mai mult de Dumnezeu. Atunci Dumnezeu a decis să-L trimită în lume pe Fiul Său. Sfântul Ioan Damaschin ne spune că însuși creatorul și Domnul primește să lupte pentru creatura Lui și se face învățător cu fapta<sup>18</sup>.

Fiul lui Dumnezeu a devenit om. Același Sfânt Părinte citat mai sus afirmă că întrucât dușmanul, adică diavolul, l-a amăgit pe om cu nădejdea dumnezeirii (Fc. 3, 5) Domnul îl amăgește pe el îmbrăcându-se cu haina trupului<sup>19</sup>. Cuvântul lui Dumnezeu care era din veșnicie în sânul lui Dumnezeu, deoființă cu Tatăl și cu Sfântul Duh, Cel fără de început, Dumnezeu fiind S-a făcut Trup (In. 1,14)<sup>20</sup>. „Cuvântul” se referă la Dumnezeu care devine în Iisus Hristos – *Trup*. Nu se precizează că Acesta a devenit om ci *trup*, în textul original fiind folosit termenul de *carne* pentru a arăta legătura cu omenirea slabă, muritoare și păcătoasă, despre care în versetul anterior se spune că nu este folositoare pentru primirea calității de copil al lui Dumnezeu. Deci Iisus a devenit „carne-trup” ca să ne mântuiască, să ne scape de păcat, dar aceasta nu înseamnă că Iisus a devenit un păcătos „Căci pe El, Care n-a cunoscut păcatul, L-a făcut pentru noi păcat, ca să dobândim, întru El, dreptatea lui Dumnezeu.” (II Cor. 5, 21).

Faptul că „S-a sălășluit între noi” are un rol foarte important în subconștientul oamenilor, deoarece în Vechiul Testament a fost făcută de multe ori promisiunea că Dumnezeu va locui cu ai Săi (Za. 2, 14), aceasta realizându-se în Iisus Hristos, care după întrupare locuiește în mijlocul oamenilor. Omul a locuit împreună cu Dumnezeu doar înainte de căderea în păcat astfel omul putea să îl cunoască pe Dumnezeu doar indirect, din creație, cădere care l-a atras pe acesta într-un întuneric care se va lumina odată cu venirea Mântuitorului cel ce reface legătura dintre Dumnezeu și om. Prin expresia „și am văzut slava Lui” înțelegem în sens real că ochii oamenilor L-au văzut pe Iisus ca și Cuvântul divin (cf. In. 1, 32), dar și că este prima dată după izgonirea din Rai când oamenii îl văd din nou pe Dumnezeu. Ioan se include în rândul oamenilor și se exprimă prin „am văzut”, fapt care îl proclamă ca fiind martor ocular la cele întâmplare.<sup>21</sup>

<sup>18</sup> Sfântul Ioan DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Pr. D. Fecioru, ed. a III-a, Ed. Scripta, București, 1993, p. 96.

<sup>19</sup> Sfântul Ioan DAMASCHIN, *Dogmatica*, p. 96.

<sup>20</sup> „Și Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr”.

<sup>21</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Ioan*, p. 52.

Prin exprimarea „slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl” Evanghelistul precizează că Iisus este unicul Născut din veci din Tatăl și putem face o comparație cu unicul copil al lui Avraam, care a vrut să-și ducă jertfă pe singurul său fiu dar acesta a fost cruțat de Dumnezeu în cele din urmă, în schimb, Dumnezeu Își jertfește Unicul Fiul pentru omenire „Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.” (In. 3, 16)<sup>22</sup>. Cuvintele „plin de har și de adevăr” fac referire, cel mai sigur, la Iisus Hristos ca la cuvântul divin, deși am putea spune că există și posibilitatea unei referiri la Dumnezeu Tatăl. Se poate remarca și faptul că în acest verset Hristos este numit pentru prima dată „Fiul”, fapt care afirmă clar că „Fiul” și „Cuvântul” sunt una și aceeași persoană<sup>23</sup>.

Părinții Bisericii susțin că trebuie afirmat cu putere că Dumnezeu și-a asumat natura umană și nu trebuie înțeles că Dumnezeu ar fi ales un om desăvârșit cu care să se unească, ci Dumnezeu Însuși a devenit om (I Cor. 8, 6; II Cor. 8, 9; Flp. 2, 6-8; Efs. 1, 4; Col. 1, 16; In. 1, 1-4; Evr. 1, 1-4), asumându-și întreaga natură umană păcătoasă și întreaga omenire pierdută (Rom. 8, 3; Gal. 4, 4; Flp. 2, 6-8). Pentru a înțelege corect și integral mesajul mântuirii trebuie să înțelegem clar această definiție dată de Sfinții Părinți. Astfel, Trupul lui Hristos în care am fost acceptați împreună cu toată umanitatea, constituie temeiul mântuirii noastre. Mântuitorul a purtat firea păcătoasă, chiar dacă El a fost fără de păcat și chiar dacă în trupul Lui uman întreaga fire este asumată. Deoarece a luat asupra Sa bolile și suferințele noastre (Mt. 8, 15-17) le-a putut și vindeca „Dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănilor Lui noi toți ne-am vindecat.” (Is. 53, 5).

Datorită acceptării firii noastre păcătoase în Trupul lui Iisus, a putut să ierte păcatele și să-i accepte pe păcătoși. „Și fariseii și cărturarii cârteau, zicând: Acesta primește la Sine pe păcătoși și mănâncă cu ei.” (Lc. 15, 2). Putem găsi nenumărate locuri în care s-a cântit în preajma Mântuitorului (Mt. 9, 11; Lc. 5, 30; In. 6, 41), dar în contextul de față, fariseii și cărturarii cârteau, deoarece Iisus îi primea lângă El pe păcătoși și în plus lua masa împreună cu ei, lucru pe care fariseii îl considerau disprețuitor, deoarece în Orient a lua masa cu cineva înseamnă un gest de încredere, încredere pe care ei considerau că Mesia nu ar trebui să o acorde păcătoșilor<sup>24</sup>.

Astfel tot ceea ce a întreprins Fiul lui Dumnezeu întrupat a avut ca și țel noua umanitate pe care a purtat-o în trupul Său. De aceea, Sfântul Apostol

<sup>22</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Ioan*, pp. 29-30.

<sup>23</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Ioan*, p. 30.

<sup>24</sup> Gerhard MAIER, *Comentariu biblic Evanghelia după Luca*, vol. 4-5, trad. de Dorina Schinteie, Ed. Lumina Lumii, 2013, p. 648.

Pavel, în I Corinteni 15, 45, îl numește al doilea Adam, „cel de pe urmă” Adam<sup>25</sup>. Dacă prin Adam cel dintâi (om), cel care purta în sine întreaga umanitate, a căzut „omul” (Rom. 5, 19) în Hristos, este creată noua umanitate, El fiind „omul al doilea”, „omul nou”<sup>26</sup>.

Numai așa se poate explica și înțelege natura părtășiei trupești dăruită de Iisus ucenicilor. Prin întrupare, ucenicii au posibilitatea să participe nu doar la învățătura Lui, ci și la Trupul Său, comunitatea celor care Îl urmează pe Domnul Cel Înviat și Înălțat aflându-se în părtășie în Trupul Lui. Părtășia cu trupul lui Iisus îi așază sub cruce, căci în El au fost purtați și acceptați ei toți. Odată cu răstignirea și moartea lui Iisus a fost răstignită și omorâtă noua umanitate, căci Iisus Hristos nu a asumat un om, ci întreaga natură omenească căzută. Prin urmare, El a luat în trupul Său toate suferințele, bolile și păcatele noastre, purtându-le pe cruce, iar noi suntem răstigniți și murim cu El. După învierea din morți cu trupul preaslăvit umanitatea întreagă asumată pe pământ este purtată în acesta.

Prin taina Sfântului Botez și a Sfintei Euharistii omul intră în comuniune cu trupul lui Hristos. În Ioan 19, 34-35<sup>27</sup> ucenicul preaiubit face referire explicită la elementele celor două Sfinte Taine, apa și sângele care curg din trupul răstignit al Domnului Iisus Hristos. Și Sfântul Apostol Pavel condiționează statul de membru al Trupului de cele două Taine (Ef. 3, 6). Din toate aceste mărturii se vede că singur Cuvântul predicat nu este suficient pentru realizarea părtășiei cu trupul lui Iisus Hristos. Deci este nevoie și de taine al căror scop și origine este trupul lui Hristos. De fapt, Sfintele Taine există numai fiindcă există un Trup al lui Hristos.

Același Apostol Pavel ne spune că Botezul reprezintă intrarea în comuniunea Trupului lui Hristos, iar euharistia este păstrarea părtășiei cu trupul (I Cor. 10, 16-17). Deci botezul ne face mădulare ale trupului lui Hristos, noi fiind botezați în Hristos (Gal. 3, 27; Rom. 6, 3), „ca să fim un singur trup” (I Cor. 12, 13). Astfel, prin Duhul Sfânt primim ceea ce Hristos a câștigat în trupul Său pentru toți. Părtășia cu trupul lui Iisus pe care o primim prin moartea venită prin botez, asemenea ucenicilor din primul veac, înseamnă că de acum noi suntem ai lui Hristos, trăim „cu Hristos” și „în Hristos”, iar „Hristos este în noi”.

În virtutea întrupării toți oamenii sunt „cu Hristos” (Rom. 5, 18-21; I Cor. 15, 22; II Cor. 5, 14) însă creștinii sunt „cu Hristos” într-un mod deosebit, întrucât prin Botez ei au murit „împreună cu Hristos” (Rom. 6, 8; Col.

<sup>25</sup> „Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu; iar Adam cel de pe urmă cu duh dătător de viață” (I Corinteni 15, 45).

<sup>26</sup> Cf. I Corinteni 15, 47.

<sup>27</sup> „Ci unul din ostași cu sulița a împuns coasta Lui și îndată a ieșit sânge și apă. Și cel ce a văzut a mărturisit și mărturia lui e adevărată; și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți”.

2, 20), au fost „răstigniți” (Rom. 6, 6), „îngropați” (Rom. 6, 4; Col. 2, 12), „altoiți pe El prin asemănarea morții Lui” (Rom. 6, 5) și, de aceea au primit făgăduința că vor și trăi „împreună cu El” (Rom. 6, 8; Ef. 2, 5; Col. 2, 12; II Tim. 2, 11; II Co. 7, 3). Prin urmare „a fi cu Hristos” este un dar al Harului numai acelora care recunosc că Hristos este Emanuel („Dumnezeu cu noi”).

Aceștia sunt „în Hristos” și „Hristos este în ei”, ei nu mai sunt sub lege ci au fost răscumpărați de sub lege și aparțin lui Hristos. Sfântul Apostol Pavel afirmă că Hristos este pentru noi nu doar prin cuvânt și atitudine ci și prin viața lui trupească. El se află cu trupul înaintea lui Dumnezeu luând locul nostru, acolo unde de fapt ar trebui să fim noi, fiindcă poartă firea noastră (II Cor. 5, 21; Gal. 3, 13). Prezența Trupului Lui în Cuvânt, în Botez, în Euharistie este temeiul oricărei părtășii trupești cu Iisus Hristos.

După Înălțarea Sa la cer și pogorârea Duhului Sfânt, Iisus este prezent pe pământ sub forma Trupului Său, a comunității Sale. Prin urmare, conform viziunii pauline cel botezat devine membru al comunității, al Trupului lui Hristos, căci a fi în Hristos înseamnă a fi în comunitate, iar dacă suntem în comunitate suntem și trupește în Iisus Hristos. Deci, concluzia Apostolului este limpede: Trupul lui Hristos este comunitatea Sa, adică Biserica (I Cor. 12, 12).

Biserica fiind una, toți cei botezați sunt „una în Hristos Iisus” (Gal. 3, 28). Biserica este „omul cel nou”, zidit după chipul lui Dumnezeu „în dreptate și în sfințenia adevărului” (Ef. 4, 24), iar Hristos nu este altul decât chipul Creatorului. Deci, Sfântul Apostol Pavel identifică „omul cel nou” cu Hristos și Biserica. Hristos este noua umanitate din omul nou, Hristos este Biserica<sup>28</sup>. Fiecare om trebuie să se lepede de „omul cel vechi” și să se îmbrace cu Chipul lui Dumnezeu, care este Hristos și Biserica. Deci, cel care se botează intră în comunitate fiind îmbrăcat cu Hristos (Gal. 3, 27).

Pentru a deveni un om nou este necesară intrarea în comunitate prin Trupul lui Hristos, iar cine nu intră în comunitate rămâne același om vechi. Este limpede mesajul transmis de Pavel: a deveni om nou înseamnă a veni în comunitate, a deveni membru în Trupul lui Hristos, căci omul nou este comunitatea, Trupul lui Hristos, Hristos însuși<sup>29</sup>. Biserica fiind Trupul lui Hristos este una, dar este totodată multiplicitatea și părtășia membrilor ei (Rom. 12, 5). Duhul Sfânt este cel care asigură unitatea și realizează părtășia membrilor trupului (Rom. 15, 30), iar viața credincioșilor în Trup este viața lui Iisus Hristos în ei (Gal. 2, 20).

<sup>28</sup> Heinrich SCHLIER, *Christus und die Kirche im Epheserbrief*, Beiträge zur historischen Theologie 6, J. C. B. Mohr, Tübingen, 1930, p. 40.

<sup>29</sup> Heinrich SCHLIER, *Christus und die Kirche im Epheserbrief*, p. 44.